

NATURVERNFORBUNDET I MØRE OG ROMSDAL
c/o Øystein Folden Rasta 4
6630 TINGVOLL

Trondheim, 29.11.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/6514

Saksbehandler:
Anders Braa

Vedtak i klagesak om skadefelling av jerv i deler av Fjord kommune i 2021

Vi viser til klage fra Naturvernforbundet i Møre og Romsdal på Statsforvalteren i Møre og Romsdal sitt vedtak 21. august 2021 (jf. brev datert 23. august) om skadefelling av jerv i deler av Fjord kommune. Klagesaken ble oversendt til oss 21. november 2022. Klagen er fremsatt innenfor tidsfristen.

Vedtak

Miljødirektoratet endrer Statsforvalterens vedtak. Søknad om skadefelling av jerv i beiteområdet til Jarle Hauge i Langfjelldalen 21. august 2021 avslås.

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b, rovviltforskriften § 9 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Jarle Hauge søkte muntlig 21. august 2021 om tillatelse til å felle jerv. Søknaden ble sendt skriftlig 22. august. Bakgrunnen for søknaden var funn av et lam som var påvist skadet av jerv 5. august, og en skadd sau som ble funnet 21. august. I tillegg ble det observert en jerv som jaget en flokk med ca. 10 sauer i det samme området.

Klagen deres

Dere mener at søknaden om skadefelling innenfor forvaltningsområdet for jerv skulle vært avslått.

Det ble felt ei jervetispe i Fjord kommune innenfor forvaltningsområdet 2. august. Det er registrert 3 ynglinger innenfor forvaltningsområdet i fylket i 2021, som tilsvarer målet i forvaltningsplanen for region 6. Dersom bestanden innenfor forvaltningsområdet blir for lav, vil det kunne gjøre det vanskeligere å felle jerve som gjør skade i beiteprioriterte områder.

Terskelen for felling innenfor forvaltningsområdet er for lav, og skiller seg ikke fra terskelen som benyttes i beiteprioriterte områder.

Nemnda sitt vedtak om lisensfellingskvote på to jerver innenfor forvaltningsområdet for Møre og Romsdal er påklaget og så langt ikke behandlet av departementet.

Det kan tyde på at ikke andre tiltak er tilstrekkelig utprøvd for å redusere skade.

Fellingsområdet er ikke tydelig avgrenset.

I dette området er det tilhold for den sørvestlige delpopulasjonen av jerv, noe som krever samordning av forvaltningen på tvers av regiongrenser. I det aktuelle tidspunktet var det flere søknader om skadefelling på samme tid.

Vi viser til klagen i sin helhet.

Statsforvalterens behandling av klagen

Statsforvalteren vurderer at klagen ikke gir grunnlag for å endre vedtaket og har derfor sendt klagen til oss for å avgjøre saken.

Vi viser til Statsforvalterens oversendelsesbrev.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Jerv er fredet. Det er likevel mulig å felle jerv, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilkårene for fellingstillatelsen er at fellingen ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Skadefelling skal kun iverksettes dersom uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. naturmangfoldloven § 18. Vi viser i den forbindelse til rovviltnemnda sine vurderinger i forbindelse med vedtak om kvote for betinget skadefelling av jerv av 23. april 2021, der det ble fastsatt en kvote på fem jerver for region 6 for perioden 1. juni 2021 til 15. februar 2022. Nemnda har også fastsatt kvote for lisensfelling av jerv på i alt 32 jerver, hvorav 2 kan felles i jerveprioriterte områder i Møre og Romsdal. Kvoten ble stadfestet gjennom Klima- og miljødepartementet sin klageavgjørelse 8. september 2021. Lisensfellingsperioden er fra 20. august til 15. februar. Alle felte dyr på skadefelling vil bli belastet lisensfellingskvoten i tillegg til skadefellingskvoten etter at lisenskvote er vedtatt.

Vedtaket om betinget kvote har gitt Statsforvalteren i Møre og Romsdal myndighet til å vurdere skadefelling i konkrete situasjoner. Ved vurdering om det skal gis tillatelse til skadefelling skal Statsforvalteren vektlegge føringene i regional forvaltningsplan, samt drøfte de opplistede skjønnskriteriene i rovviltforskriftens § 9 i forhold til den aktuelle og/eller fremtidige skadesituasjonen og det aktuelle geografiske fellingsområdet.

Skadeomfang og potensiale for skade

Skadefelling er et virkemiddel som kan iverksettes dersom det oppstår en akutt skadesituasjon, og dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk

differensiert forvaltning. Sentralt for iverksetting av en skadefelling er at det foreligger kadaver eller skader som kan undersøkes og påvises som tatt av rovvilt. Dersom det er sannsynlig at skadesituasjonen vil vedvare og det ikke er andre rimelige forebyggende tiltak som kan iverksettes, vil skadefelling kunne gis. I særskilte tilfeller kan skadehistorikken og skadepotensialet være så omfattende og sannsynlig, at uttak uten direkte forutgående skade kan vurderes. Det må da være en viss nærhet i tid til skadene potensielt kan oppstå.

Ved vedtakstidspunktet var det påvist et tapt lam til jerv 5. august, og mistanke om en fersk jerveskadd sau i det aktuelle beiteområdet i Langfjelldalen. Den skadde sauene er ikke registrert i Rovbase, og trolig ikke undersøkt av Statens naturoppsyn. Det er ikke oppgitt hvor mange sauer som beiter der, men området er del av et større beiteområde for Valldal og Fjørå beitelag som hadde om lag 2700 sau og lam på beite i 2021 (Kilden, NIBIO).

For beitesesongen 2021 utbetalte Statsforvalteren erstatning for tap av 201 sau og lam som tapt til jerv i Fjord kommune. Året før ble det erstattet 188 sau og lam til jerv i Fjord kommune. 21 sau og lam ble påvist tapt til jerv i Fjord kommune i 2020.

Innenfor forvaltningsområdet for jerv skal jerven ha prioritet, jf. prinsippet om differensiert forvaltning. Statsforvalteren har likevel lagt terskelen for skadefelling på et minimum av skade.

Områdets betydning som beitemark/betydning som rovviltprioritert område

Det går ikke fram av dokumentene hvor mange sau som beiter i Langfjelldalen eller som inngår i besetningen til søker. Det er derfor vanskelig å vurdere områdets betydning som beitemark.

Området er innenfor forvaltningsområdet for jerv i region 6. Ifølge Rovdata (NINA Rapport 2031) ble det påvist 17 ynglinger i region 6 i 2021, hvorav 5 i Møre og Romsdal. Tre av disse ynglingene var innenfor forvaltningsområdet i Møre og Romsdal. Målet for hele regionen er 10 årlige ynglinger av jerv.

Det ble felt ei jervetispe på skadefelling i Steindalen 2. august 2021 ca 7 km fra dette skadestedet innenfor forvaltningsområdet for jerv.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Statsforvalteren skriver at forebyggende tiltak som tidlig sankning er mindre aktuelt på denne tiden av året. Direktoratet er ikke enig i det. Tidlig sankning er et virkemiddel som bør vurderes dersom det er en skadesituasjon med økende skade i siste halvdel av august. Mot slutten av august blir også skadepotensialet mindre fordi muligheten for tidlig sankning blir mer realistisk.

Miljødirektoratet sin vurdering

Direktoratet mener at Statsforvalteren har lagt terskelen svært lavt for å iverksette skadefelling i dette tilfellet. Den ferske skaden er ikke påvist skadd av jerv, og lammetapet skriver seg fra 16 dager før søknaden. Skadeomfanget er lite, og særlig tatt i betraktning av at dette er innenfor prioritert jerveområde. Vi mener også at det er mulig å vurdere tidlig sankning på denne tiden av beitesesongen, og at skadepotensialet er redusert på grunn av det.

Direktoratet mener at fellingsområdet som ble definert i dette vedtaket ikke er entydig og klart. Det er ikke mulig å forstå for allmenheten og er dessuten unøyaktig for den som skal drive skadefellingen.

Konklusjon

Miljødirektoratet viser til Statsforvalteren Møre og Romsdal sitt vedtak, samt vurderingene knyttet til klagesaken i oversendelsesbrevet. Direktoratet mener at skadene og skadepotensialet ikke tilsier at rovviltforskriften § 9 gir hjemmel for å iverksette forsøk på skadefelling.

Etter en helhetsvurdering gir vi klagen medhold.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
Avdelingsdirektør

Susanne Hanssen
fung. seksjonsleder

Kopi til:

STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL	Postboks 2520	6404	MOLDE
Jarle Hauge	Solbergvegen 186	6210	Valldal
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET	Postboks 8013 DEP	0030	OSLO
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
LANDBRUKSDIREKTORATET	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
MATTILSYNET	Felles postmottak Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
FJORD KOMMUNE	Postboks 144	6211	VALLDAL
Rovviltnemnda i region 6	Postboks 2600	7734	STEINKJER